

Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti **13** 23.8.2012

Mahdollisuuksien **MIES** sivu 5

Minna Leinonen tähtää kultaan paralympialaisissa

Lontoossa kisatunnelmassa on mukana myös kisapappi Olli-Pekka Silfverhuth.

➔ 6

Kristinuskon alkuhämärän kätkeyt kirjat

Apokryfikirjat täydentävät kuvaa Jeesuksesta. Raamatussa ne eivät ole.

➔ 8-9

Syksyn taidekursilla maalataan kuolema

Pastori Eeva-Kaisa Rossi tutustuttaa kuolemaan kuvataiteen kautta.

➔ 16

Kannen kuva:

Raha ei kasva puussa, mutta puu kasvaa rahaa, sanoo Juha Mieto.

Kuvaaja:
Johannes Tervo

"Martti Luther kummittelee euron kriisissä"

Martti Luther poisti köyhille tar-koitetut almut kirkoista ja korvasi ne kyläkohtaisilla kassoilla, joista köyhä sai lainaa, kunhan oli saanut elämänsä ja taloutensa jaloilleen. Ajattelutapa määrittelee myös nykyisin Saksan suhtautumista

eurokriisiin, kirjoittaa Harvardin professori Steven Ozment The New York Timesin sivulla. Liittokansleri Angela Merkel on luterilaisen papin tytär, jonka moraalikäsitkset ovat sen mukaiset. Hän kieltäytyy kannattamasta eurobondeja,

koska vastikkeeton raha ei auta köyhää ottamaan vastuuta omasta elämästään. Luterilaisuudessa on vahva sosiaalisen vastuuntunnon eetos. Vaikka usko riittää taivaipaikkaan, hyväntekeväisyys kuuluu hyvän luterilaisen elämään.

Facebookissa nähdään

Henki & elämä on siellä myös. Tykkää, keskustele ja kommentoi, anna meille juttuvinkkejä ja palautetta.

Kolumni

Diakonia lähtee alttarilta

Taulumäen kirkon alttarikaiteen ympärille polvistuu sunnuntai-iltaisin kymmeniä erilaisista elämäntilanteista tulevia ihmisiä. Alttarikaiteeseen on kirjoitettu Jeesuksen sanat: "Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti." (Matt. 28:20.) Messuun on saavuttu sanan ja sakramentin hoidettaviksi, alkavan viikon arkeen voimia saamaan.

Diakonia ja jumalanpalvelus eivät kovin usein mahdu samaan lauseeseen, sillä ne käsitetään helposti toisistaan irrallisina seurakunnan toimintoina. Kirkkojärjestyksen mukaan seurakunnan ja sen jäsenten tulee harjoittaa diakoniaa. Sen tarkoituksena on kristilliseen rakkauteen perustuva avun antaminen erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta. (KJ 4, 3)

Näkyvimmin diakonian ja jumalanpalveluksen yhteys tulee esiin silloin, kun diakoniatyöntekijä on mukana messun toimittamisessa. Diakoniatyöntekijän osallistumisella messuun on historialliset juuret ensimmäisiltä vuosisadoilta, mutta nykyään käytäntö vaihtelee huomattavasti Jyväskylän seurakunnan sisälläkin.

Arjen kivut ja ihmisten raskaat tilanteet läheltä tuntevan diakoniatyöntekijän näkökulma esimerkiksi esirukouksen laatimisessa ja ihmisten kohtaamisessa voisi syventää jumalanpalveluksen merkitystä arjen voimavarana. Vaikka diakoniatyön asiakkaat ovat usein niin tiukilla, että vain harvat jaksavat sunnuntaisin osallistua messuun, tutun työntekijän kohtaaminen messussa saattaa olla merkittävä kokemus. Kun ehtoollista jakaa tai tekstiä lukee henkilö, joka tuntee kirkkovieraan elämän rosoisuuden, voi sana armosta ja anteeksiantamuksesta puhutella henkilökohtaisemmin ja syvemmin.

Diakonia liittyy kuitenkin jokaiseen jumalanpalvelukseen työntekijän läsnäolosta riippumatta. Jumalanpalvelus jää tyhjäksi rituaaliksi ja sahanahlinäksi, mikäli se ei synnytä tehtävänsä mukaisesti uskoa ja rakkautta. Alttarikaiteen äärelle polvistuvat ihmiset saavat sanassa, leivässä ja viinissä kokea Kristuksen läsnäoloa. Eikä läsnäolo lopu alttarilta lähdeettäessä, vaan Kristus pysyy mukana joka päivä, olivat päivät millaisia tahansa.

Kristuksesta lähtöisin on myös se rakkaus, joka avaa silmät ympärillä olevien ihmisten hädälle. Kun huolehdimme toisistamme, autamme ja kuuntelemme, välittyä rakkaus muihinkin ihmisiin. Näin diakonia saa alkunsa alttarilta: yhteisen leivän murtaminen saa aikaan halun viedä leipää muillekin sitä tarvitseville.

Avoimessa yliopistossa voi perehtyä myös yleiseen teologiaan

Yleisen teologian opinnot ovat toteutuneet lähes joka syksy, iloitsevat Jyväskylän kesäyliopiston rehtori Leena Meriläinen (vas.) ja koulutussuunnittelija Rauha Määttä. KUVA: SIRPA KOIVISTO

Arvojen pohdinta on pinnalla ajasamme, ja kiinnostus teologian opintoja kohtaan on ollut tasaista, kertoo Jyväskylän kesäyliopiston rehtori Leena Meriläinen.

SIRPA KOIVISTO

Yleisen teologian opintoihin voi tänäkin syksynä syventyä Jyväskylän kesäyliopiston järjestämän avoimen yliopisto-opetuksen myötä. Ilmoittautuminen perusopintoihin päättyy 7.9. Aineopintojen tenttejä voi suorittaa oman tenttiaikataulun mukaan. Aineopinnoissa ainoastaan seminaari järjestetään lähiopetuksena, johon ilmoittautuminen päättyy joulukuussa 2012.

Yleistä teologiaa on voinut opiskella Jyväskylän kesäyliopistossa vuodesta 1993

Kiinnostus perus- ja aineopintoja kohtaan on ollut tasaista, kertoo rehtori **Leena Meriläinen**.

– Arvojen pohdinta on pinnalla. Ihmiset haluavat pohtia elämän tärkeitä asioita ja teologian parissa sitä voi varmasti tehdä.

Pääosalla ilmoittautuneista on aineenopettajan pätevyys. Teologian opintojen myötä he saavat kelpoisuuden opettaa uskontoa peruskoulussa ja lukiossa. Osa hakijoista tähtää opintojen jatkamiseen teologisessa tiedekunnassa.

– Opinnot sopivat erittäin hyvin kaikille, jotka ovat kiinnostuneita teologiasta. Ne antavat uudenlaista näkökulmaa seurakuntatyöhön esimerkiksi luottamushenkilöille ja vapaaehtoisille, Meriläinen sanoo.

Yleisen teologian perusopinnot on 25 opintopisteen kokonaisuus, jossa perehdytään kirkkohistoriaan, käytännölliseen ja

systemaattiseen teologiaan, eksegetiikkaan ja uskontotieteeseen. Opinnoissa tarkastellaan myös maailman muita uskontoja sekä perehdytään seurakunnan toimintaan, jumalanpalveluselämään, kirkon kasvatustoimintaan ja uskontokasvatukseen.

– Opintokokonaisuudet tarjoavat kattavan läpileikkauksen yleisen teologian opintoihin, koulutussuunnittelija **Rauha Määttä** vahvistaa.

Aineopinnot koostuvat kirjatenteistä, yleisen teologian seminaarista sekä seminaarityöstä. Opetus toteutetaan yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Opetusta on iltainen ja viikonloppuisin, joten opiskelminen on mahdollista työn ohessa. Luennot järjestetään lähiopetuksena Jyväskylässä syksyllä ja keväällä. Opinnot toteutuvat, jos ilmoittautuneita on parikymmentä.

Lisätietoja <http://kesayo.jyu.fi>

Suomi-Filmi uusiksi

Ensin oli Enkeli-Elisa ja sitten kohu-Mannerheim. Kuvankäsittelyohjelmat ovat surraaneet ja sosiaalinen media pursuaa uusia elokuvamuunnelmia.

Kun Tahko Pihkala toi pesäpallon Suomeen

Kekkonen-elokuvan mainoksessa roteva afrikkalainen esittelee lihaksikasta ylävartaloaan. Taustalla on kainuulaisen vaaramaisen tykkylumikuusikko. *Tuntemattoman sotilaan* päivytyksessä sotaa käyvät heimoasuiset soturit keihäät käsissään. **Seppo**

Rädystä kertovan dokumenttelokuvan nimihenkilölläkin on mekko päällä. Angola on p**** maa? *Vanki numero 46664* elokuvassa **Nelson Mandelan** elämästä eteläafrikkalaista tasa-arvon puolestapuhujaa esittää **Matti Nykänen**.

Innokkaimmin haluan nähdä elokuvan *Kun Tahko Pihkala toi pesäpallon Suomeen*. *Mannerheim*-elokuvan kauhistelijoita yksi facebook-kaveri rauhoittelee, että näköisyys ei ennenkään ole ollut niin kohdillaan – Jeesuskin näyttää elokuvissa amerikkalaiselta hipiltä.

Ehkä Suomen kirkkohistoriaakin voisi kuvittaa? Ristiretkelle tullutta **Henrik**-piispaa voisi esittää joku afrotaustainen. Samalla viitattaisiin leikkisästi tulevaisuuteen, jossa lähetystyöntekijöiden suunta onkin Afrikasta maallistuvaan Eurooppaan.

Onko Batman juutalaisin supersankari?

Israelilaisen sanomalehden verkkosivulla bloggaava Knopf kysyy, onko Batman filosofialtaan juutalainen. Batman – siviiliniemeltään Bruce Wayne – oppii asioita samoin kuin juutalaisuudessa on tapana opettaa. Nuori Bruce

Wayne kysyy isältään, miksi me kaadumme. Isä vastaan: Siksi että oppisimme nostamaan itsemme ylös. Knopfin mukaan tämä on juutalaisille itsestään selvä asenne. Vaikeiden kokemusten ja traumojen jälkeen voi nousta ja jatkaa

elämää. Knopfin mukaan Nolanin elokuva on pohjimmiltaan tämän ajatuksen todeksi näyttämistä. Knopfin otsikossa on kuitenkin kysymysmerkki, eli tulkinnanvara on moneen suuntaan
Olli Seppälä/Kotimaa24.fi

Parisuhteen matematiikkaa

Häissä kuultua eli kun isä tyttärensä häissä puheen piti: Laskekaa yhteen tulot. Vähentäkää menot. Kertokaa ilot. Jakakaa huolet. Näillä peruslaskutoimituksilla pitäisi pärjätä.

Musiikin tekeminen on kanttori Maria Salmelalle elämäntapa. Musiikin kautta on luontevaa käsitellä elämän iloja ja suruja. KUVA: TYTTI PÄÄKKÖNEN

Maria perustaa uusia kuoroja

1. Kuka olet ja mistä tulet?

Maria Salmela, Halssilan kirkon kanttori.

2. Oletko unelma-ammattissasi?

Unelma-ammatteja minulla on ollut monia: asianajaja, hammaslääkäri, luokanopettaja. Musiikkia olen harrastanut pienestä pitäen, jotenkin sitä vaan luontevasti jatkoi ja jatkoi. Lopulta valmistuin kanttoriksi Sibelius-Akatemiasta. Musiikin opettajan sekä luokanopettajan yhdistelmätyötä teen Jyväskylän yliopistolla, mutta rakastan sitä työtä, mitä juuri nyt teen!

3. Mitä uutta kaipaisit kanttorin työhön?

Työ on monipuolista. On kivaa kohdata erilaisia ja eri-ikäisiä ihmisiä eri tilanteissa ja tehdä musiikkia useiden kanssa. Toisessa hetkessä konttaan lattialla lasten kanssa leikkien ja laulaen, välillä laulan surun äärellä tai vaikkapa messussa sunnuntaina.

4. Perustat Halssilaan monta uutta kuoroa. Miksi kuoroihin kannattaa tulla?

Musiikki voi olla mielellön voimavara kaikenikäisille. On voimauttavaa laulaa yhdessä ja tuntea olevansa tärkeä porukassa. On mukava vähän jännittää yhdessä ja huomata kuinka kehittyi, kunhan tarpeeksi harjoittelee, ihan yksilönä ja kuoronakin.

5. Mitä muuta haluat tehdä Huhtasuon alue seurakunnassa?

On vähän ongelmallista, kun haluaisi olla joka paikassa ja jutussa mukana, eikä aika riitä kaikkeen. On pakko priorisoida.

Lähden mielelläni nuorten juttuihin mukaan. Nuoret ovat ihania ja aitoja.

6. Miten kuorolaisten into säilyy?

Luulen, että siihen vaikuttaa moni asia. Mielenkiintoinen ohjelmisto ja projektit, jotka ovat tarpeeksi haastavia. Hyvä porukka, jossa saa olla oma itsensä. Ja ammattitaitoinen johtaja, joka on myös hyvä tyyppi.

7. Mistä haalit laulut eri ryhmille?

Kollegoiden kansioita plarailen, netistä surffailen ja etsin. Kuuntelen myös uusia levyjä. Oikeastaan aina ja kaikkialla kuljen korvat auki. Toisaalta tärkeitä ovat myös vanhat biisit, miten niistä voisi saada "uusia".

8. Miten toimit, jos joku kuorolainen ei oikeasti osaa laulaa?

Meillä ihmisillä on kaikilla omat lahjamme, joilla voimme palvella. On olemassa paljon erilaisia kuoroja, jotka ovat musiikillisesti eritasoisia ja tavoitteet ovat erilaisia. Jokaiselle halukkaalle löytyy sopiva ryhmä. Laulukokeen avulla on hyvä tsekata lauluäänäni, ennen kuin kuoroon tullaan.

9. Miten helpotat esiintymiskammoa?

Suomalaisille on ehkä epätyypillistä olla esillä. Ehkä myös negatiiviset kokemukset vaikkapa koulun musiikkitunneilta tai esitelmistä seuraavat mukana. On tärkeää luoda jo harjoituksissa mukava ja rempseä ilmapiiri, niin että kaikilla olisi helppo olla. Siitä on hyvä lähteä porukalla esiintymään, jännittämään ja selviämään yhdessä.

10. Millainen musiikki sytyttää sinut?

Kuuntelen monenlaista musiikkia. Viimeisimpänä villityksenä olen innostunut jazzista. The Northern Governors on kiva.

11. Mikä laulu saa sinut kyyneliin?

Laulu, jossa on kaunis melodia ja koskettavat sanat. Laulu, johon liittyy muistoja tärkeistä tilanteista tai rakkaista ihmisistä.

12. Minkä soittimen haluaisit hallita?

Haluaisin soittaa saksofonia. Eikä vaan soittaa, haluaisin olla siinä hyvä!

13. Miten rentoudut?

Kävelen säännöllisesti, välillä hiljaisuudessa, välillä korvakuulokkeista musiikkia kuunnellen. Ne ovat tärkeitä hetkiä.

14. Minkä elokuvan olet nähnyt viimeksi?

Varmaan tyttären kanssa jonkun lastenleffan. Ehkä se oli *Saapasjalkakissa*. Se antoi meille ihanan yhteisen hetken. Leffan opetus oli perinteinen "hyvä voittaa aina pahan."

15. Mikä on Jyväskylässä parasta?

Jyväskylä on sopivan kokoinen kaupunki keskellä Suomea. On monipuoliset koulutautumismahdollisuudet, hyvät liikenneyhteydet, kivat ihmiset.

16. Minkä Raamatun tapahtuman silminnäkijänä olisit halunnut olla?

Ensimmäisenä mieleen tulee *Raamatun* kertomus, jossa Jeesus herätti Lasaruksen kuolleista.

Pääkirjoitus

Miesten juttuja

Miehiä tarvitaan enimmäkseen vain raskaiden esineiden siirtelyyn, tapasi sinkkuystävänä takavuosina sanoa. Olin samaa mieltä. Olinhan asunut itsekseni vuosia ja hoitanut kaikkinaiset kodin askareet itse. Kävin kerran jopa asentamassa eteisen valaisimen erälle ystävällenikin, kun tämän tuore aviomies osoittautui hieman saamattomaksi. Nykyvalossa toimenpide ei herättäne kummoista kunnioitusta, mutta muistutan tämän tapahtuneen niin sanottuun sokeripala-aikaan.

Kun tapasin mieheni, minulla oli monipuolisempi työkalukokoelma kuin hänellä. Sitten tapahtui jotakin. Vaivihkaa taannuin. Heittäydin avuttomaksi. Ryhdyin täysipäiväisesti naiseksi. Annoin mieheni ruuvata, naulata ja porata aina silloin kun tarvittiin, lakkasin kajoamasta työkaluihini. Annoin hänen toteuttaa miehisyttään remonttirintamalla.

Useimmat miehet rakastavat työkaluja ja tekniikkaa. Heidät saa tekemään lähes mitä tahansa, kunhan siihen saa kytketyksi jonkin teknisen vimpaimen. Miksi muuten luulette olevan robotti-imureita?

Naistenlehdissä puhutaan rakennekynsistä, dieeteistä ja syksyn muodista. Joskus sentään ihmissuhdeasioistakin. Miehillä suunnatut lehdet uppoutuvat tekniikkaan, autoihin, metsästyksen tai kalastukseen. Tekniikan Maailma avaa laitteiden rakenteita, mutta ei anna lisävalaistusta miesten päänsisäiseen maailmaan. En muuten ymmärrä, miksi miehille suunnattuja pornolehtiä nimitetään miestenlehdiksi. Tällä loogikallahan naistenlehtien pitäisi olla naisille suunnattuja pornolehtiä.

Tarjonnasta päätellen miehet eivät halua pohtia elämänmenoa ja ihmisyttä. Miehenä olemista. Mitä jos jotkut haluaisivat, mutta heille ei anneta mahdollisuutta? Heille ei suunnata lehtiä, joissa näihin asioihin pääsisi kiinni miesten näkökulmasta.

Keski-Suomen Miesten ilta on iskenyt tähän markkinarakoon vuodesta 2000. Se koostuu vuosittain noin 1 500 miestä kuuntelemaan toisten miesten puhetta. Ja mistä Miesten illassa puhutaan? Varmaankin siitä, mistä miestenlehdet ja miesten lehdet vaikenevat.

Ja hyvä, että puhutaan. Miehiä kun tarvitaan kokonaisina, elämää monipuolisesti ihmettelevinä olentoina aivan kuten naisiakin. Tasaveroisina kumppaneina ja ystävinä. Raskaat esineet voidaan siirtää yhdessä.

Marjo Rönnkvist

Lähimmäisen kammari käyttöön marraskuussa, toiminnan luonne muuttuu

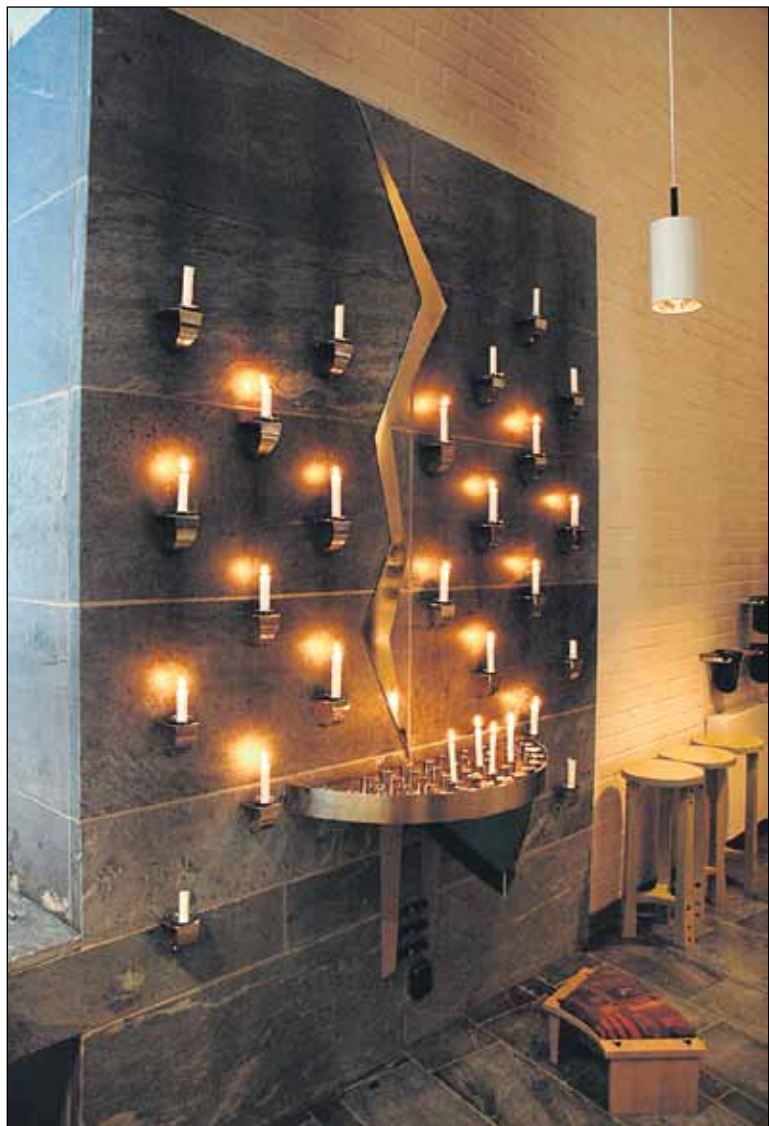
Lähimmäisen kammarin remontti valmistuu lokakuun lopulla ja kammari avaa ovensa marraskuun alussa, kertoo diakonian työalasihteerit Heini Lekander. Hannikaisenkatu 29:ään remontoitavat tilat saavat nimikilpai-

lun myötä uuden nimen ja ne tarjoavat vapaaehtoistoiminnan lisäksi kokoontumistiloja erilaisille ryhmille. Viikonloppuisin siellä voi järjestää vaikka pienimuotoisia perhejuhlia. Taloa isännöi diakoni Jukka Rantanen.

Leena Lehtolainen, armo ja synti

Kirjailija Lehtolaista on alkanut puhuttaa yhä enemmän katumus ja armo sekä synnintunnon tunteminen. – Anteeksiantamisen taito ja uusien mahdollisuuksien saaminen ovat valtavan tärkeitä meille kaikille. Käsi kädessä -lehti

Hämyisistä kirkkosalista löytyy monia kiehtovia hiljentymistä tukevia yksityiskohtia, kuten kynttiläseinä, joka on ahkerassa käytössä esirukousten yhteydessä. KUVA: ANNA JAKOAHO

Keltinmäen kirkko 20 vuotta

Keltinmäen alue seurakunta juhlii 20 vuotta täyttävää pääkirkkoaan 2. syyskuuta alkaen aina helluntaihin saakka.

MARJA LEENA LUUKKONEN

Arkkitehti Olavi Norosen suunnittelema pyhäkkö, jota on luonnehdittu valon ja ykseyden kirkoksi, on huputtanut katto remontin takia. Rakennustelineet eivät haittaa juhluuden viettoa, päinvastoin, katon korkeudesta iloitaan.

Oman kirkon saaminen oli pitkissä kantimissa. Sitä suunniteltiin kymmenen vuotta. Lopulta saatiin 230 hengen kirkkosali, siihen siirtoseinällä erotettavat seurakunta- ja tarjoilutilat, sakasti, hiljainen huone, keittiö, papin, diakonin ja nuorisotyön toimistot, päiväkerho- ja nuorisotilat sekä kokoushuone, kaikkiaan 1600 neliometriä kotoista toimintatilaa.

Jo entisen kaupunkiseurakunnan aikaan muodostettiin Keltinmäen seurakuntapiiri, jonka osa muun muassa Kypärämäki oli. Seurakunnan rakennemuutoksen yhteydessä vuoden 2009 alussa entisiä rajoja vedettiin uusiksi, ja muun muassa osia Palokan alue seurakunnasta liitettiin Keltinmäen alue seurakuntaan.

Kirkon rooli muuttunut

Alun perin kirkko rakennettiin erityisesti Keltinmäen ja sen lähiasuin-

Keltinmäen kirkko on 20 000 asukkaan alue seurakunnan pääkirkko.

alueiden tarpeita silmällä pitäen; Kypärämässä oli oma jumalanpalvelustila. Nyt Keltinmäen kirkon rooli on muuttunut, sillä se on 20 000 asukkaan alue seurakunnan pääkirkko, joka palvelee laajoja alueita.

– Rakennamme isolle alue seurakunnalle yhteistä identiteettiä. Alue seurakuntaan kuuluu joukko omaleimaisia alueita, joista pääsee bussilla vaivattomammin Kaupunginkirkkoon kuin Keltinmäen kirkkoon, aluekappalainen Eivor Pitkänen toteaa.

Sijainnilla, välimatkoilla ja kulku-yhteyksillä on kappalaisen mukaan selvä vaikutus siihen, minkä ihmiset kokevat kotikirkoksi. Kotikirkko-identiteetti ei synny hetkessä hallintopäätöksellä, vaan muotoutuu ajan kanssa pitkäjänteisen työn tuloksena.

Asuinalueiden runsauden takia alue seurakunnan nykyistä nimeä ei koeta onnistuneeksi. Jopa nimen vaihtaminen on ollut harkinnassa. Haukkalassa tai Ruokkeella asuvan kun on vaikea mieltää itseään keltinmäkeläiseksi. Identiteettipohdinnan

keskellä Pitkäsen mielestä on tärkeintä huolehtia siitä, että sopivia toimintiloja on riittävästi eri puolilla.

Rikas jumalanpalvelus

Jumalanpalvelusten toteuttamisessa avainasemassa ovat vapaaehtoiset seurakuntalaiset. Alue seurakunnan musiikkityö on rikasta, ja hiljaisuuden viljelystä on kaupunkiretriitteineen ja aamurukouksineen tullut Keltinmäen tavaramerkki.

– Meillä on jokaisessa messussa ristikulku silmin nähtävästi viestittä-mässä, että Kristus kulkee edellämme ja kutsuu kansaansa lepäämään. Sanan ja sakramenttien vahvistamana saamme seurakuntana Kristusta seuraten lähteä messusta toteuttamaan oman kristityn kutsumustamme arkeen, Pitkänen kiteyttää messun merkityksen.

20-VUOTISJUHLAMESSU

2.9. klo 10, Keltinmäen kirkon työntekijät ja avustajat, Sanna Salminen, Seurakuntakuoro, Lähde!-kuoro, Näkkäri, soitinyhtye. Sanna Salmisen säveltämä juhlamusiikki. Kirkkokahvit. Kuljetus: kts. ilmoitus s. 12
ILTAMUSIIKKI 5.9. klo 19 Keltinmäen kirkossa. Kolehti kirkon taidehankintarahastoon.
ZOOPPERA - KOKO PERHEEN MUSIIKKIKERTOMUS 28.8. klo 17.30, Jukka Salminen.

Hengissä

Sunnuntai 26.8.

Jeesus parantajamme

Psalmi: Ps. 30: 3-6, 12-13
 1. lukukappale: 2. Kun. 5:1-15
 2. lukukappale: Ap. t. 3:1-10
 Evankeliumi: Joh. 9:1-7, 39-41

Evankeliumi

Joh. 9: 1-7, 39-41

Jeesus näki tien sivussa miehen, joka oli syntymästään saakka ollut sokea. Opetuslapset kysyivät häneltä: »Rabbi, kuka on tehnyt sen synnin, jonka vuoksi hän on syntynyt sokeana? Hän itsekö vai hänen vanhempansa?» Jeesus vastasi: »Ei hän eivätkä hänen vanhempansa. Niin on tapahtunut, jotta Jumalan teot tulisivat hänessä julki. Nyt, kun vielä on päivä, meidän on tehtävä niitä tekoja, joita lähettäjäni meiltä odottaa. Tulee yö, eikä silloin kukaan kykene tekemään työtä. Niin kauan kuin olen maailmassa, minä olen maailman valo.» Näin sanottuaan Jeesus sylkäisi maahan, teki syljestä tahnaa, siveli sitä miehen silmiin ja sanoi: »Mene Siloan altaalle ja peseedy.» - Altaan nimi merkitsee: lähetetty. - Mies meni, peseytyi ja palasi näkevänsä. Jeesus sanoi: »Minä olen tullut tähän maailmaan pannakseni toimeen tuomion: sokeat saavat näkönsä ja näkevästä tulee sokeita.» Muutamat fariseukset, jotka olivat siinä lähellä, kysyivät tämän kuullessaan: »Et kai tarkoita, että mekin olemme sokeita?» Jeesus vastasi: »Jos olisitte sokeita, teitä ei syytettäisi synnistä, mutta te väitätte näkevänsä, ja sen tähden synti pysyy teissä.»

Silmistä ei ole mihinkään, jos mieli on sokea

Meillä taitaa olla tapana ajatella, että sairaus tai onnettomuus on ”itse nsaittu”, rangaistus pahoista teoista.

Niin, meille ihmisille on luontaista ajatella, että paha saa palkkansa, ja että kärsimys joutuu aina jostakin.

Nyt Suomessa ollessanikin olen ihmetellyt monet kerrat muiden kanssa, miksi hyvälle ihmisille tulee sairauksia tai muita vaikeita asioita.

Angolassa taas näkyy arkipäivässä hyvin vahvasti perinteinen uskomus, että kuolema on aina jonkun toisen ihmisen aiheuttama.

”Jos olisitte sokeita, teitä ei syytettäisi synnistä, mutta te väitätte näkevänsä, ja sen tähden synti pysyy teissä.” Mitä tämä Jeesuksen puhe tarkoittaa? Mitä meidän pitäisi siitä oppia?

Me ihmiset ajattelemme yleensä näkevämmesi asiat kirkkaammin ja olevamme parempia kuin muut ihmiset. Jeesus herättelee meitä avaamaan silmämme omalle sokeudellemme. Facebookissa joku pani jakoon viisaan lauseen ”Silmistä ei ole mihinkään, jos mieli on sokea.” (”The eyes are useless when the mind is blind.”)

Evankeliumiteksti – ja kaikki tämän sunnuntain tekstit – kertovat ihmeparantumisesta. Puhutteleeko teksti eri tavalla suo-

malaista kuin angolalaista kuulijaa?

Angolassa lienee helpompaa uskoa ihmeisiin kuin Suomessa, missä olemme tottuneet harhaanjohtavasti ajattelemaan, että elämä on meidän itsemme hallittavissa.

Ihmeiden aika ei ole kuitenkaan ohi Suomessaakaan. Suurimpia ihmeitä on se, kun Jeesus saa meidät näkemään itsemme ja toinen toisemme aivan uudessa valossa.

Oletko saarnannut Angolassa? Miten jumalanpalveluselämä siellä poikkeaa omastamme?

Olen saanut saarnata Angolassa luterilaisessa ja muissa protestanttisissa kirkkoissa. Jumalanpalvelukset kestävät yleensä monta tuntia, ja niihin osallistuu paljon ihmisiä. Joka pyhä jumalanpalveluksessa laulaa yksi tai useampi kuoro tai lauluryhmä.

Monelle kirkkoon meneminen on viikon kohokohta. Sinne menevät myös lapset ja nuoret pyhäasuissaan. Kirkonmäärällä vaihdetaan kuulumisia jumalanpalveluksen jälkeen.

Mikä sinulle on tämän tekstin tärkein juttu?

Tärkeintä minulle tässä tekstissä on se, että Jeesus näkee meidät ihmiset, näkee läpikotaisin ja voi parantaa paitsi silmien myös mielen sokeudesta.

Olet Kuokkalan alue seurakunnan nimikkolähtettä Angolassa. Mikä on työalasi ja mitkä ovat sen suurimmat haasteet tällä hetkellä?

Teen töitä raamatunkäännöskonsulttina neljässä eri raamatunkäännösprojektissa. Raamatunkäännöstyön suurimmat haasteet tällä hetkellä liittyvät yhtäältä paikallisten raamatunkääntäjien työn puitteisiin ja toisaalta kirkkojen väliseen yhteistyöhön.

Miten ruoan tuotannon ongelmat näkyvät siellä – näkyykö ilmastonmuutos?

En osaa sanoa ilmastonmuutoksen merkeistä. Ruoan tuotantoa suuremmat ongelmat liittyvät Angolassa ruoan jakeluun. Hedelmällisillä alueilla saadaan tuotettua runsaasti ruokaa, mutta ruoan säilytys ja jakelu takkuilevat.

Riikka Halme-Berneking saarnaa Kuokkalan kirkon messussa sunnuntaina 28.8. klo 11.

Maahanmuuttajat luottavat uskoon ristiriitojen sovittelussa

Kirkon maahanmuuttajatyöntekijät ovat ainoa kantasuomalainen taho, jonka puoleen maahanmuuttajat kääntyvät vapaaehtoisesti. Uskonnollisia toimijoita kunnioitetaan, vaikka heillä olisi eri uskonto kuin maahanmuuttajalla. Uskonto

ei aina tule konkreettisesti esille: uskonnollista kieltä ei käytetä eikä yhdessä rukoilla. Tärkeää on, että sovittelija on uskonnollinen henkilö. Tiedot käyvät ilmi teologi Katri Kyllösen väitöskirjasta. Kirkko&kaupunki -lehti

Reilua kauppaa 19 eurolla

Jokainen suomalainen käytti Reiluun kauppaan keskimäärin 19 euroa vuonna 2011. Suomi on kansainvälisesti verrattuna neljäs, kun mitataan Reilun kaupan tuotteiden kulutusta asukasta kohden. kotimaa24.fi

Eivor Pitkänen ja Arto Viitala saivat rovastin arvonimen

Lapuan hiippakunta on myöntänyt rovastin arvonimen sekä Keltinmäen alueeseurakunnan aluekappalaiselle Eivor Pitkäselle että Jyväskylän seurakunnan kirkkoherralle Arto Viitalalle.

Samassa yhteydessä rovastin arvonimen saivat myös Keuruun seurakunnan kirkkoherra Ossi Poikonen, Seinäjoen seurakunnan sairaalapastori Tapani Renko ja Kurikan seurakunnan kappalainen Tapani Tulisalo.

Juha Miedon mielestä ihminen on luotu tekemään töitä. Hän itse nauttii krassuttelusta eli puuhastelusta. KUVA: JOHANNES TERVO

”Tunteet pitää hillitä ja hallita”

Hippohallin odotetaan täyttyvän miehistä elokuun viimeisenä päivänä. Keski-Suomen Miesten iltaan saapuu myös hiihtäjä-legendaa Juha Mieto, jolla on sana sanottavanaan nykypäivän miehuudesta.

TYTTI PÄÄKKÖNEN

Olympiavoittaja ja keskustan ex-kananedustaja Juha Mieto arvostaa työtä, itsehillintää ja rehtiä kotikasvatusta. Hän haluaisi suomalaisten ottavan itseään niskasta kiinni, muuten hyvinvointivaltio ei toimi. Ihminen on Miedon mielestä luotu tekemään töitä.

– Nykyään ihmiset lähtevät siitä, että mahdollisimman vähän töitä ja mahdollisimman paljon huvittelua. Mutta mitä vähemmän ihminen tekee töitä, sitä laiskemmaksi hän tulee.

Miedon mieleen on jäänyt lapsuudenkodin viisas opetus, jonka mukaan aina pitää pikkuisen säästää pahan päivän varalle. Tämän päivän nuorille perheenperustajille pitäisikin

opettaa enemmän elämänhallintaa.

– Raha ei kasva puusta mutta puu kasvaa rahaa, se on vaan sadan vuoden kierrolla.

Kärsimättömyys näkyy ihmissuh-teissa. Mieto ajattelee, että ihmiset eroavat liian herkästi.

– Ensimmäinen käihinä kun tulee, niin pari pistää kantapäät yhteen. Se on väärä tapa. Nykyään tehdään myös paljon aviorikoksia, ja sitä minä en hyväksy. Miehen pitää arvostaa naita, jotta yhteiskuntarauha säilyy.

Isillä on tärkeä rooli

Mieto on lähtöisin pieneltä maatilalta ja arvostaa sitä, että kotona ei riideltä.

– Olen saanut valtavan hyvän kotikasvatuksen ja hyvät elämän eväät, oikein turvallisen lähdön. Kävin kirkossa ja pyhäkoulussa, ja vieläkin joka päivä siunataan. Viinaa ei kotona otettu enkä koskaan ole pöhnää nähnyt.

Mieto puhuu mielellään kotioloista. Hänen mielestään lapsille pitää antaa kunnolliset lähtökohdat.

”Miesten pitäisi oppia tuntemaan itseään paremmin.”

– Ei se tarkoita, että pitäisi kauheasti höörsätä vaan sitä, että antaa turvallisuuden tunteen.

Hän uskoo myös, että isän rooli on paljon tärkeämpi kuin on annettu ymmärtää.

– Olen tavannut paljon yksinhuoltajia ja he ovat korostaneet, että lapset kaipaavat isää.

Miedon poika jäi 8-vuotiaana kappamaan äitiä, joka kuoli. Nyt poika on varttunut jo 23 vuoden ikään.

– Aikuisen pitää noudattaa tiettyjä pelisääntöjä. Paikalla pitää olla silloin kun on luvannut, eikä valheesta saa jäädä kiinni, Mieto ajattelee.

Hän muistuttaa nykyvanhempiä siitä, että lapset ovat vain tietyn aikaa nuoria.

– Kun vanhemmat osaavat sen vaiheen viedä läpi, lapsista tulee tasapainoisia. Lapset muistavat vanhempansa hyvällä, kun heistä on huolehdittu ja antavat itsekkin apua, kun vanhemmat tulevat vanhoiksi.

Krassutellen

Elämänhallinnastakin Miedolla on mielipide. Miesten pitäisi oppia tuntemaan itseään paremmin, samalla voi antaa arvon toisillekin.

Mieto arvostaa erityisesti itsehillintää ja pitkäjänteisyyttä, joita häneen

itseensä on tarttunut urheilijataustasta ja lapsuudenkodista. Tunteet pitää kuitenkin näyttää, mutta niitä pitää myös hillitä ja hallita.

”Raha ei kasva puusta mutta puu kasvaa rahaa, se on vaan sadan vuoden kierrolla.

– Kun pystyy kitkemään itseään katkeruuden ja kateuden, se rauhoittaa. Silloin ei pelota käytännössä mikään ja voi nauttia niistä vapaahetkistä, mitä ihmisellä on. Ei se kuitenkaan tarkoita, että pitäisi mennä hyppimään hälinän keskelle.

Erakkoluonnettakin omaava Mieto nauttii itse ”krassuttelusta” eli puuhastelusta ja menee metsään erilaisilla ilmoilla. Sitä hän suosittelee muillekin miehille.

Keski-Suomen Miesten ilta ”Mahdollisuuksien mies” perjantaina 31.8. klo 17 Jyväskylän Hippohallissa.

Peilipaasto auttoi ulkonäkövaatimuksissa

Kjerstin Gruys halusi vapautua peilipaastolla ulkonäköön liittyvästä täydellisyyden tavoittelusta. Gruys ei katsonut peiliin edes pestessään hampaita. Hän oppi asentamaan piilolinssit ja meikkaamaan käsikopelolla. Monen

nuoren naisen tavoin ulkonäköhuoli oli ajanut hänet teininä syö-mäongelmiin. Hän kärsi jo vakavista terveyshaitoista. Sitten hän luki kirjan, jossa kerrottiin, miten nunnia ohjastettiin eroon turhamaisuudesta. Heillä ei saanut olla

peilejä. Hän halusi kokeilla, miltä tuntuu kokea elämää ja ulkomaailmaa ilman, että koko ajan hautoisi miltä itse näyttää. Ajatuksena oli päästä eroon peileistä ja keskittyä muihin ihmisiin.

Helsingin Sanomat

Kari-Pekka Toivonen ei ole isänä Urpola

Maailma on valmis -tv-sarjan pedantin Kari Urpolan näyttelijä on oikeasti rennompempi. -Toivon luovani luottamuksellisen ja turvallisen ympäristön lapsilleni. Rajat luovat turvallisuutta, mutta ne eivät saa ahdistaa. Kotiliesi

Seuratasolla Keski-Suomen Ampujia edustavan Minna Leinosen luokkana on SH2. Jousituolta ammuttavassa luokassa kisaavat ne, jotka eivät terveydentilansa vuoksi pysty kannattelemaan kivääriä pelkillä käsivoimilla. Naiset ja miehet ampuvat samassa luokassa. KUVA: TYTTI PÄÄKKÖNEN

Arjen yläpuolella

Paralympiavoittaja Minna Leinonen hakee menestystä elokuvaan lopussa alkavista Lontoon paralympialaisista. Urheilu on tuonut hänen elämänsä uusia ulottuvuuksia.

JUHANA UNKURI

- Olen ollut syntymästani asti liikuntavammaainen. Yläasteella minulla alkoi olla päiväunelmia siitä, että voisin jollain tavalla näyttää minusta olevan muuhunkin kuin siihen, mitä voidaan olettaa. Halusin tehdä fyysisesti ja urheilullisesti jotain, joka vähän yllättäisi, jyvaskyläläinen Minna Leinonen kertoo.

Kainuun Ristijärveltä kotoisin oleva Leinonen hankki ensin nyrkkeilyäkin sekä hanskat ja alkoi harastaa kuntonyrkkeilyä. Pyörätuolianssi jäi suunnitteluasteelle.

Lukion kolmannella Leinosen luokka tutustui eri urheilulajeihin. Liikunnanopettaja vei oppilaat myös ilma-aseradalle.

- Ensimmäiset laukaukseni osuivat aika keskelle taulua. Ampumaohjaaja totesi, että minulla on lahjoja.

Leinonen meni ampumaan parin viikon päästä uudelleen kavereiden kanssa ja alkoi käydä ampumaradalla yksikseen kerran viikossa.

- Ampumaohjaaja kysyi, mitä jos ampuisin 60 laukausta. Se on peruskilpailun laukaussääntö. Ohjaaja innostui tuloksestani ja kysyi jo samana iltapäivänä, haluaisinko kilpauralle. Minulle oli heti selvää, että haluan.

Ensimmäisen kerran Leinonen kokeili ampumista marraskuussa 1999. Ensimmäinen kisa oli huhtikuussa 2000. Vuonna 2004 hän voitti ilmakiväärin paralympiakultaa Ateenassa.

- Lähdin tekemään Ateenassa omaa juttuani. Pääsin finaaliin ampumalla toisen kerran elämässäni

kilpailussa maksimipisteet 600. Jo se nosti fiilistä.

Finaaliin Leinonen lähti tekemään hyvää perussuoritusta.

- En tiennyt kisan aikana, mikä tilanne on, enkä halunnutkaan tietää. Keskityin aina seuraavaan laukaukseen. Viimeisen laukauksen jälkeen asettani lataava avustaja kertoi minun voittaneen. Aloin itkeä vuolaasti ja ajattelin, että voiko tämä olla tottakaan. Sen jälkeen menin Yleisradion haastatteluun, jossa itkin ja nauroin samaan aikaan. Paralympiavoitto on yksi tähänastisen elämäni upeimmista hetkistä.

Leinonen on voittanut muun muassa EM-kullan ja -hopean. Hän hakee menestystä myös Lontoon kisoista, jotka ovat Leinosen kolmannet paralympialaiset.

Kisoissa hyvä yhteishenki

Paralympialaisten kisakylässä on eri lajien urheilijoita.

- Se on eräänlainen pikkukaupunki, jossa minunkin on mukava ajella sähköpyörätuolillani. Kisakylässä ollaan tosi ystävällisiä. Me urheilijat vaihtelemme keskenämme pieniä esineitä, esimerkiksi pinssejä.

Suomen joukkueella tapaa olla hyvä yhteishenki.

- Tsemppaamme toisiamme. Jos ja kun menestystä tulee jollekin, se nostaa koko joukkueen henkeä.

Leinosen mukaan ampuminen vaatii rauhallisuutta, keskittymiskykyä, pitkäjänteisyyttä sekä halua ja kykyä tehdä tarkkaa työtä.

- Ampujat ovat yleensä aika rauhallista porukkaa. Ampumisessa pitää todella keskittyä, ajatukset eivät voi vaellella. Ampumaradalla voikin irrottautua arjesta.

Kisapappi tukee urheilijoita

Tamperealainen kisapappi Olli-Pekka Silfverhuth matkaa kuudensiiin arvokisoihinsa.

JUHANA UNKURI

Tampereen Pirkkalan seurakunnan kirkkoherra Olli-Pekka Silfverhuth tekee kisapapin töitä sivutoimisesti. Lontoossa Silfverhuth hoitaa Suomen joukkueen toimistoa kisakylässä ja on apuna huoltotehtävissä.

Kisapapin työtehtävät nousevat joukkueen toiveista ja tarpeista. Päätehtävä on urheilijoiden tukeminen.

- Olennaista on olla käytettävissä, mutta ei tyrkyttämässä. Joukkueen kanssa elämisessä ja olemisessä on osattava lukea tilannetta. Kisapapin työtä ei voi tehdä niin, että itsellä olisi jokin agenda, pohtii Olli-Pekka Silfverhuth, jolle Lontoon paralympialaiset ovat kuudennet arvokisat.

Kisapappitoimintaa arvostetaan

- Urheilijoilta saamani palaute on ollut pääosin myönteistä. He arvostavat sitä, että joukkueessa on valmentajien lisäksi neutraalimpi henkilö,

joka ei katso urheilijaa niinkään suorituksen kautta. Papin kanssa voi ottaa puheiksi asioita, joista ei välttämättä halua jutella muiden joukkueessa olevien kanssa, Silfverhuth sanoo Lontoon lähtönsä kynnyksellä.

Myös paralympialaisiin osallistuva ampuja Minna Leinonen arvostaa Suomen joukkueen kisapappitoimintaa.

- Kisapapin kanssa on mukava jutella. Hän on rauhallinen ja helposi lähestyttävä. On mukavaa kun paikalla on henkilö, joka osaa työnsä puolesta kuunnella ja on empaattinen.

Olli-Pekka Silfverhuth aloitti kisapapin uransa vuonna 2006 Torinon olympialaisissa. Lontoon paralympialaiset ovat hänelle kuudennet arvokisat. KUVA: HANNU JUKOLA

Suomalaisopiskelijat auttamishaluisia, sanoo tutkija Henrietta Grönlund

Suomalaiset opiskelijat pitivät auttamishaluun liittyviä motiiveja tärkeimpinä vapaaehtoistoinnalleen kuin muiden tutkimukseen osallistuneen 13 maan opiskelijat. Onko vapaaehtoisektorista tulossa tasa-arvon, huo-

lenpidon ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden turvavyöhyke kilpailukyyn ja tuottavuuden tavoitteiden kyllästävässä yhteiskunnassa, vapaaehtoistoinnasta väitellyt Henrietta Grönlund pohtii Vantaan Lauri -lehdessä.

Muurame on Suomen paras harjoitteluseurakunta

Kirkon koulutuskeskus on yhdessä Diakonia-ammattikorkeakoulun ja Seurakuntaopiston kanssa valinnut Muuramen seurakunnan maan parhaaksi harjoitteluseurakunnaksi. Valinta tehtiin opiskelijoiden ja yhteis-

työkumppanien runsaan myönteisen palautteen perusteella. Tunnustus jaetaan ensimmäistä kertaa. Tunnustuksella halutaan edistää työssäoppimisen ja harjoittelun hyvää toteutumista seurakunnissa.

Suurella sydämellä sykkii vielä heikosti

Kertaluonteisiin tapahtumiin on helppo ilmoittautua talkoolaiseksi netinkin kautta, pitempi sitoutuminen edellyttää pidempää harkintaa. Parhaiten ihmiset tulevat mukaan seurakunnassa jo toimivan henkilön kautta. Kuvan talkoolaiset huhkivat Kirkon musiikkijuhlilla helluntaiviikonloppuna. KUVA: MARJO RÖNNKVIST

Jyväskylässä seurakuntalaiset eivät vielä tunne vapaaehtoistehtäviä tarjoavaa nettisivustoa. Muissa kaupungeissa mukana on jo satoja vapaaehtoisia.

TYTTI PÄÄKKÖNEN

Vuosi sitten avattu Suurella Sydämellä -nettisivusto ei ole vielä tullut tutuksi Jyväskylän seurakuntalaisille. Sivustolle on koottu seurakunnan vapaaehtoistyötehtäviä, joista ihmiset voivat valita mieleisensä ja ilmoittautua mukaan.

Vapaaehtoinen voi ilmoittautua esimerkiksi, talkoolaiseksi, juttukaveriksi, parisuhdeohjaajaksi tai muusikoksi. Tähän mennessä netin kautta on ilmoittautunut vain muutamia kymmeniä vapaaehtoisia.

- Tämä tekee vasta tuloaan. Laitoin itse yhden ilmoituksen, johon ei tullut yhtään vastausta - eli kehittämistä olisi. Etenkin diakoniapuolella ihmiset löytävät verkostojen kautta ja he ottavat itse yhteyttä, kun heitä kiinnostaa jokin tehtävä, Keskustan alue seurakunnan diakoni Auni Pelkonen kertoo.

Keltinmäen alue seurakunnan aluekappalainen Eivor Pitkänenkin on huomannut, että ihmiset tulevat parhaiten mukaan toisten seurakuntalaisten kautta. Tietoa saadaan myös *Henki & elämä* -lehdessä.

Vapaaehtoiset haluavat yleensä ensin tutustua tehtäviin ja ihmisiin ennen kuin ilmoittautuvat johonkin.

”Vapaaehtoiset haluavat yleensä ensin tutustua tehtäviin ja ihmisiin ennen kuin ilmoittautuvat johonkin.

- Kertaluonteiset tapahtumat ovat eri asia, niihin saa osallistujia myös netti-ilmoittautumisen kautta. Netti-ilmoittautuminen vaatii ihmiseltä aktiivisuutta ja rohkeutta, jota monellakaan ei ole, mutta sivusto on hyvä olla olemassa ja ajan tasalla ainakin seurakunnan näkyvyyden

vuoksi, Pitkänen ajattelee.

Myös henkilötunnuksen antamista on arasteltu netti-ilmoittautumisessa.

- Se on tärkeää, jotta henkilö voidaan tunnistaa myöhemmin. Tietokannat on asianmukaisesti suojattu, joten henkilötunnuksen voi antaa turvallisesti. Joissakin tapauksissa riittää, että vapaaehtoinen todistaa henkilöllisyytensä vasta ensimmäisessä tapaamisessa, yhteiskunnallisen työn vs. pastori Satu Konsti selvittää.

Monet ovat kiinnostuneita

Satu Konsti uskoo, että monet haluavat tehdä vapaaehtoistyötä. Vaikeuksia on lähinnä siinä, että mahdollisuuksia on paljon, ja silti monet eivät löydä haluamaansa tehtävää.

Konstin mielestä seurakunta tarvitsisi selkeän laatusuunnitelman, jossa kerrottaisiin yhteiset periaatteet ja se, kuka vastaa mistäkin ja missä vaiheessa. Suunnitelmassa kerrottaisiin myös, miten uusi vapaaehtoinen otetaan mukaan ja miten hänet otetaan huomioon.

- Monilla järjestöillä on jo laatukäsikirjoja heidän toiminnassaan mu-

kana oleville. Vapaaehtoisuushan on yksi nykyisen hallituksen hallitusohjelman sisällöistä. EU:n alueellekin halutaan pitkällä tähtäimellä luoda vapaaehtoistyön työmarkkinat.

Arjen palvelua

Eivor Pitkänen ajattelee, että vapaaehtois-sanaa ei oikeastaan edes pitäisi käyttää silloin, kun seurakuntalainen toimii. Hän uskoo, että seurakuntalaiset alkavat ottaa vastuuta seurakunnan toiminnoista viimeistään sitten, kun työntekijöitä ei enää riitä töihin.

- Jokainen kristitty toimii omassa

Jyväskylän seurakunnan Suurella sydämellä -sivulla on etsitty muun muassa Palvelevan puhelimen päivystäjiä.

arjessaan seurakuntalaisena omassa työssään ja vaikkapa silloin kun hän toimii jonkin muun avustajajärjestön tehtävissä. Suuri osa SPR:n, potilasyhdistysten ynnä muista toimijoista on kristittyjä ja heistä suurin osa luterilaisia, Pitkänen muistuttaa.

Suurella Sydämellä -hankkeen tamperelainen koordinaattori Ilkka Kalmanlehto ei ole huolissaan Jyväskylän sivuston rauhallisesta alusta.

- Aluksi vapaaehtoisia tulee vähän, mutta jossain vaiheessa heitä alkaa tulla enemmän. Se vaatii pitkänmatkanjuoksuun taktiikkaa. Tämä on muna-kana -ilmiö, josta tulee kyllä lumipalloilmiö aikanaan, Kalmanlehto rohkaisee.

Tampereella sivuston tietokannassa on noin 600 vapaaehtoista. Sivustolla on ollut 2-3 vuotta aktiivista toimintaa ja tätä nykyä mukaan ilmoittautuu pari sataa uutta vapaaehtoista vuosittain.

Myös Turussa on rohkaisevia kokemuksia Suurella sydämellä -sivustosta; jo parin viikon kampanja tuotti jopa toista sataa uutta vapaaehtoista. Ilkka Kalmanlehdon mukaan Turun onnistuminen perustuu siihen, että siellä sivustolla on vetäjä, joka vie asiaa aktiivisesti eteenpäin.

Tehtäviä oltava laaja kirjo

Kalmanlehdon mielestä Suurella sydämellä -projekti haastaa työntekijöitä pohtimaan, kuinka hyvin he toimivat ohjaajina ja kuinka hyvin he uskaltavat antaa avaimia tiloihin. Kyse on merkittävästä kulttuurinmuutoksesta.

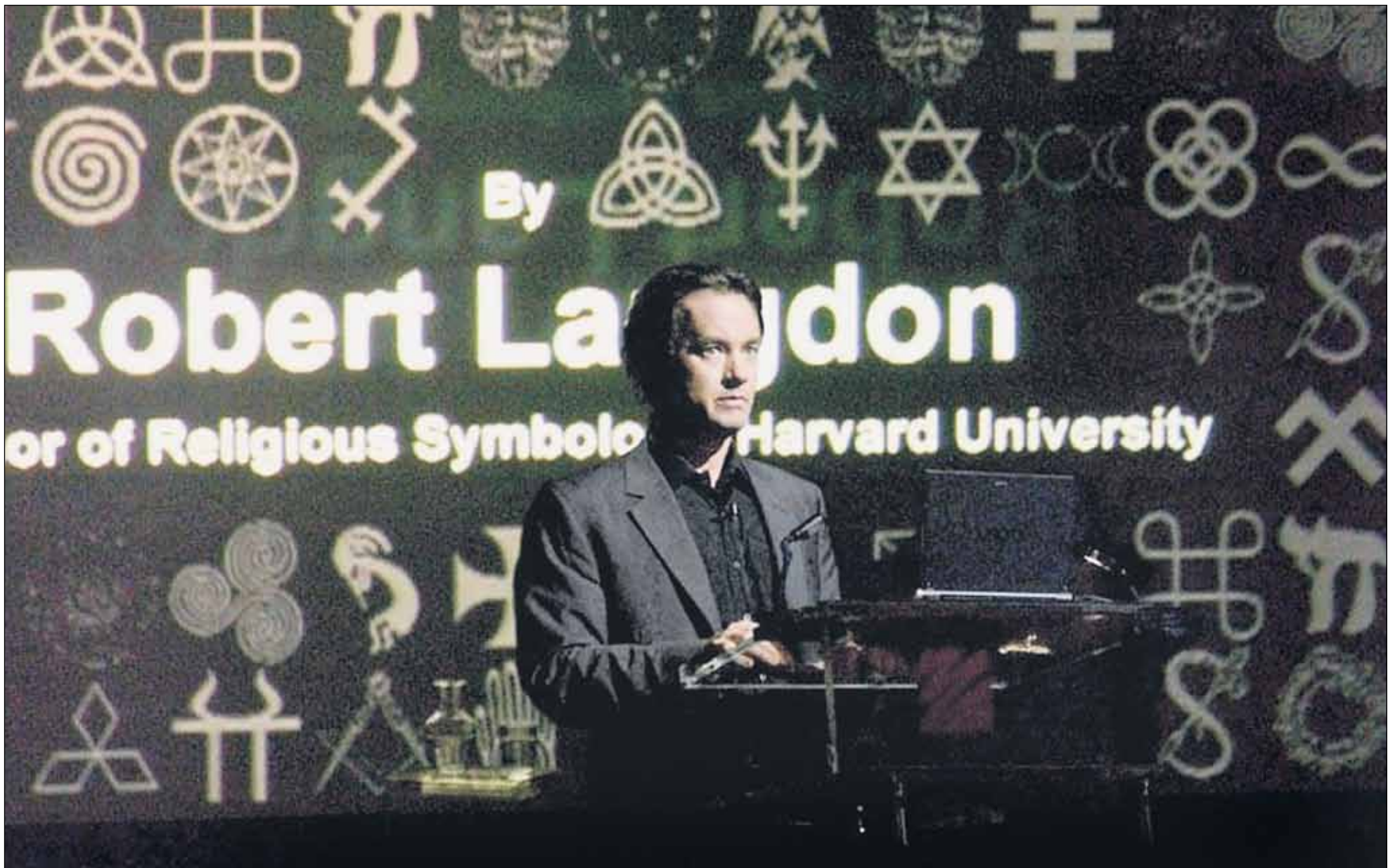
Tampereen seurakunta on päättänyt kohdistaa huomiota kaikkein haasteellisimpaan kohderyhmään, eli nuoriin aikuisiin.

- Tehtävien täytyy olla sellaisia, joissa todella tarvitaan ylimääräisiä käsi-pareja ja jotka kiinnostavat nuoria. Tavoitteessa on onnistuttu, sillä viime vuonna vajaa puolet uusista vapaaehtoisista oli alle kolmekymppisiä ja alle nelikymppisiäkin 60 prosenttia. Heitä on kiinnostanut erityisesti työ asunnottomien parissa, ruoka-avun antaminen ja tietokone-ohjaus vanhuksille, Kalmanlehto kertoo.

Lopuksi koordinaattori antaa vielä vinkkinsä Suurella sydämellä -palvelun parantamiseen.

- Nettipalvelun on oltava hyvin yksinkertainen ja ilmoittautuminen käy näppärästi, kun omia tietoja ei tarvitse antaa paljon. Vapaaehtois-tehtäviä täytyy myös olla tarjolla laaja spektri.

Tulevaisuudessa Suurella Sydämellä -nettisivusto on kaksisuuntainen palvelu, jossa avuntarvitsija voi pyytää apua erilaisiin tehtäviin.

Apokryfikirjat ja niiden katveessa eläneet legendat ovat ruokkineet populaarikulttuuria. Esimerkiksi Da Vinci -koodi rakentuu gnostilaisten oppien varaan ja väittää, että kristityt ovat tahallisesti piilottaneet tietoa ja siten muokanneet "aitoa" kristinuskoa. Gnostilaisuus tulee sanasta gnosis, tietäminen. Gnostilaisuus pyrki korvaamaan puhtaan uskon mystisellä tiedolla, joka on tarjolla vain "valaistuneille". Samassa maastossa liikkuu Ilkka Remeksen dekkari Nimessä ja veressä sekä kirkkohistorian yliopistonlehtori Mikko Ketolan ja piirtäjä Anssi Rauhalan sarjakuva, jossa kirkkohistorian tutkija Anni Isotalo seikkailee salattujen tekstien parissa. KUVA: DA VINCI -KOODI -ELOKUVASTA

Hylätyt tekstit kertovat värikkäästä historiasta

Liki kahden vuosituhannen ajan kristityt ovat lukeneet Uuden testamentin pyhiä tekstejä hartaasti. Nykytutkimus osoittaa, ettei varhainen kristinusko ollut kuitenkaan yhtenäinen liike, vaan eri tulkintojen välillä oli suuria ristiriitoja. Monet kristinuskon keskeiset opinkohdat muotoutuivat ensimmäisen vuosisadan aikana. Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen merkitystä pohdittiin alkuseurakunnissa ahkerasti. Tiedot Jeesuksen teoista ja opetuksista hahmottuivat vähin erin kokonaisuuksi, jonka tunnemme Uutena testamentina.

PAULA UKKONEN

Varhainen kristinusko perustui pitkälti suulliseen perinteeseen. Kodeissa kokoontuvia seurakuntia syntyi erityisesti Välimeren rannikolle ja matkareittien varrella sijaitseviin kaupunkeihin.

Vähitellen oppi Jeesuksesta haluttiin koota myös kirjalliseen muotoon. Apostolien kirjeiden ja evankeliumeiden lisäksi kristityt opettajat laativat myöhemmin teologisia aiheita käsitteleviä tutkielmia ja oikeaan elämäntapaan kehottavaa saarnakirjallisuutta.

Alkuseurakunnan elämään perehtyneen teologi Arvi Tuomen mukaan sitä tapahtumien kulkua, jonka perusteella juuri tunnetut 27 kirjaa päätyivät Uuteen testamenttiin, on tutkitu huolellisesti. Tutkijoiden käsitykset kuitenkin poikkeavat jonkin verran toisistaan, muun muassa kirjoitusten ajoituksissa.

– Lähtökohtana oli, että Uuteen testamenttiin hyväksyttiin vain sellaiset kirjat, joilla oli apostolinen alkuperä. Ne olivat siis joko tunnettujen apostolien tai heidän työtovereidensa laatimia. Tekstit olivat etulyöntiasemassa, koska niitä luettiin jumalanpalveluksissa. Toki myös muuta kirjallisuutta oli lupa lukea, mutta se rajoittui lähinnä yksityiskäyttöön.

Uuteen testamenttiin hyväksytyjen kirjojen tuli myös olla tunnettuja ja laajalle levinneitä

teoksia, joita luettiin toistuvasti seurakunnissa. Ajateltiin, että seurakuntien yhteinen arvio oli tae niiden pätevydestä.

Ensimmäisinä paikkansa saavuttivat Paavaliin kirjeet ja neljä evankeliumia. Lopullisesti Uuden testamentin tekstikokoelma oli valmis neljänteen vuosisataan mennessä. Kyse oli kokonaisuuden vähittäisestä hahmottumisesta, ei minkään yksittäisen kirkolliskokouksen päätöksestä.

Apokryfit eli kätkeyt kirjat

Uuden testamentin ulkopuolelle jäi kuitenkin paljon kirjoituksia, jotka antavat arvokasta tietoa kristinuskon kehityksestä ensimmäisten vuosisatojen aikana. Lähi-idän alueella syntyi joukko Jeesuksen elämästä ja opetuksista kertovia kirjoja, joita luettiin ahkerasti kristikunnan alkutaipaleella. Noiden tekstien tarkastelu osoittaa, että kristillisyyden alkutaival oli värikäs ja monipolvinen.

Ensimmäisten vuosisatojen aikana eri tulkintoja kannattaneet ryhmittäytyivät kilpailivat keskenään. Oli tahoja, jotka laativat omaa teologiaansa vahvistavia kirjoituksia.

Esimerkiksi salattua tietoa korostava gnostilaisuus loi omaa kirjallisuutta erityisesti toisella vuosisadalla. Pelkistetysti määritellen gnostilaisuus pyrki korvaamaan puhtaan uskon mysti-

Arvi Tuomen mielestä varhaiskristillisen ajan antiikilla ja nykyajalla on paljon yhteistä. Molemmat edustavat kulttuurin hajaantumista, missä yhteiset arvot ovat kadoksissa. Siihen tilanteeseen ilmaantui kristinusko uutena, kokoavana voimana. –Luulen, että Jeesus lataisi meille tänään yhtä suorat sanat kuin silloin ja riippumatta siitä, ovatko kuulijoina maallistuneet ihmiset vai kirkon väki. KUVA: PAULA UKKONEN

sellä tiedolla, josta vain "valaistuneet" pääsevät osallisiksi.

– Uuteen testamenttiin kuulumattomia kirjoja alettiin kutsua Vanhan testamentin perinteen mukaisesti apokryfikirjoiksi. Nimi tulee kreikan kielen sanasta *apokryfa*, joka tarkoittaa kätkeyttä tai salattua, Tuomi opastaa.

”Apokryfikirjoissa tapahtumat esitetään dramaattisemmin.

Hänen mukaansa sisällössä ei kuitenkaan ole mitään, minkä vuoksi niitä olisi ollut tarpeen kätkeä kenenkään ulottuvilta.

– Tekstejä pidettiin salattuina, koska niitä ei luettu jumalanpalveluksissa eikä niillä siis ollut virallista asemaa. Varhaisessa kristikunnassakin osa väestöstä halusi tulkita tekstejä myös vertauskuvallisesti. Uskottiin, että tekstin ilmiäsi välittää yhden viestin, mutta samalla siitä löytyy myös syvällisempi ja jollain tavalla merkityksellisempi tulkintataso, Tuomi kertoo.

Todennäköisesti apokryfikirjojen päätarkoitus oli täydentää evankeliumien kertomusta

Mistä on kyse?

PAULA UKKONEN

Kristittyjen käyttämä Raamattu jakaantuu Vanhaan testamenttiin ja Uuteen testamenttiin. Vanhan testamentin 39 kirjaa on kirjoitettu hepreaksi.

Kristinuskon keskeisiä oppeja olisi työlästä ymmärtää ilman Vanhasta testamentista nousseaa teologista ja historiallista taustaa. Esimerkiksi luominen, yhteen Jumalaan uskomisen ja lähimmäisen rakkaus ovat kaikki Vanhan testamentin teologiaa. Vanhasta testamentista peräisin ovat myös kymmenen käskyä, rakkauden kaksoiskäsky, viikoittainen lepöpäivä ja vaikeina aikoina korostuva heikon puolelle asettava yhteiskuntakritiikki.

Uuden testamentin kirjoja on 27. Ne ovat syntyneet vajaan sadan vuoden aikana Jeesuksen elämän ja ylösnousemuksen jälkeen. Kreikaksi kirjoitettu Uusi testamentti kertoo Jeesuksesta ja kristillisen seurakunnan alkuvaiheista.

Kristinuskon apokryfikirjoista puhuttaessa Vanhan ja Uuden

testamentin apokryfikirjojen välillä on selvä ero. Vanhan testamentin apokryfikirjat ovat juutalaisia uskonnollisia tekstejä, jotka sijoittuvat pääasiassa Vanhan ja Uuden testamentin väliseen aikaan. Vanhan testamentin apokryfeista monet ovat mukana useissa Raamatun versioissa, myös vanhoissa suomalaisissa perheraamatuissa.

Uuden testamentin apokryfeilla sen sijaan ei koskaan ole ollut tunnustettua asemaa kristinuskon piirissä, eivätkä ne ole koskaan kuuluneet Raamattuun.

Uuden testamentin apokryfiseen kirjallisuuteen kuuluu suuri joukko sisällöltään ja laji-tyypiltään erilaisia varhaiskristillisiä kirjoituksia. Monet Uuden testamentin apokryfeista on myöhemmin arvioitu harhaoppisiksi, koska ne sisältävät muun muassa gnostilaisia tulkintoja kristinuskosta.

Apokryfikirjojen lisäksi on olemassa myös muita varhaiskristillisiä kirjoituksia, jotka pitävät sisällään muun muassa apostolisten isien ja myöhempien piispojen kirjeitä.

Jeesuksesta ja hänen elämästään. Esimerkiksi Jeesuksen lapsuudesta tai vuosista ennen julkista toimintaa ei juurikaan kerrota Raamatussa. Apokryfikirjoissa Jeesuksen lapsuutta kuvattiin viltteine leikkeineen ja arkisine askareineen.

Toinen apokryfiteksteille ominainen piirre on halu käyttää mielikuvitusta. Koruttomiin ja toteaviin perusevankeliumeihin verrattuina apokryfiteksit olivat usein värikkäitä kuvauksia ihmisistä ja tapahtumista.

– Apokryfikirjoissa tapahtumat esitetään dramaattisemmin. Osa perusevankeliumeista tuista kertomuksista löytyy apokryfikirjoissa huomattavasti yksityiskohtaisempina, lähes tarinamaisina.

Apokryfisten kirjoitusten kulta-aika oli n. 130–200 luvulla, ajalla, jolloin Uuden testamentin sisältöä pidettiin jo enimmäkseen vakiintuneena.

– Ajankohta on yksi syy miksi apokryfikirjat on aina luokiteltu niin sanotuksi toisperäiseksi kirjallisuudeksi. Ne ovat selkeästi Uuden testamentin kirjoja myöhäsyntyisempiä. Se vaikuttaa luonnollisesti niiden luotettavuuteen.

Erilaiset Tuomas ja Juudas

Yksi luetuimmista apokryfikirjoista on Tuomaan evankeliumi. Pelkästään Jeesuksen sanoja sisältävä teos on laadittu nykytiedon mukaan vuosien 100–150 tienoilla. Evankeliumi oli hyvin suosittu Egyptissä ja sen henkissä keskuksessa Alexandriassa, joka oli tunnettu vahvana gnostilaisalueena.

– Tuomaan evankeliumi on yksi varhaisimpia Jeesuksen opetuksia koskevia kirjoituksia Uuden testamentin ulkopuolelta. Evankeliumissa on 114 lauselmää, jotka lähes kaikki alkavat merkinnällä Jeesus sanoi, Arvi Tuomi valottaa.

Hänen mukaansa evankeliumi kuitenkin eroaa perinteisestä evankeliumeista varhaiskristillisessä ajattelun kannalta merkittävilta osin.

– Tuomaan evankeliumissa ei olla kiinnostuneita Jeesuksesta fyysisenä ihmisenä, joka eli ja liikkui kansan keskuudessa. Evankeliumi ei myöskään kuvaile Jeesuksen kuolemaa tai ylösnousemista.

nousemista.

Viime vuosien kohutuun uutinen apokryfitekstien maailmassa kuultiin vuonna 2006, jolloin tutkijat toivat päivänvaloon Juudaksen evankeliumin. Kirja antaa Jeesuksesta paljolti toisenlaisen kuvan kuin perinteiset evankeliumit. Uuden testamentin evankeliumien mukaan

”Tuomaan evankeliumissa ei olla kiinnostuneita Jeesuksesta fyysisenä ihmisenä, joka eli ja liikkui kansan keskuudessa.

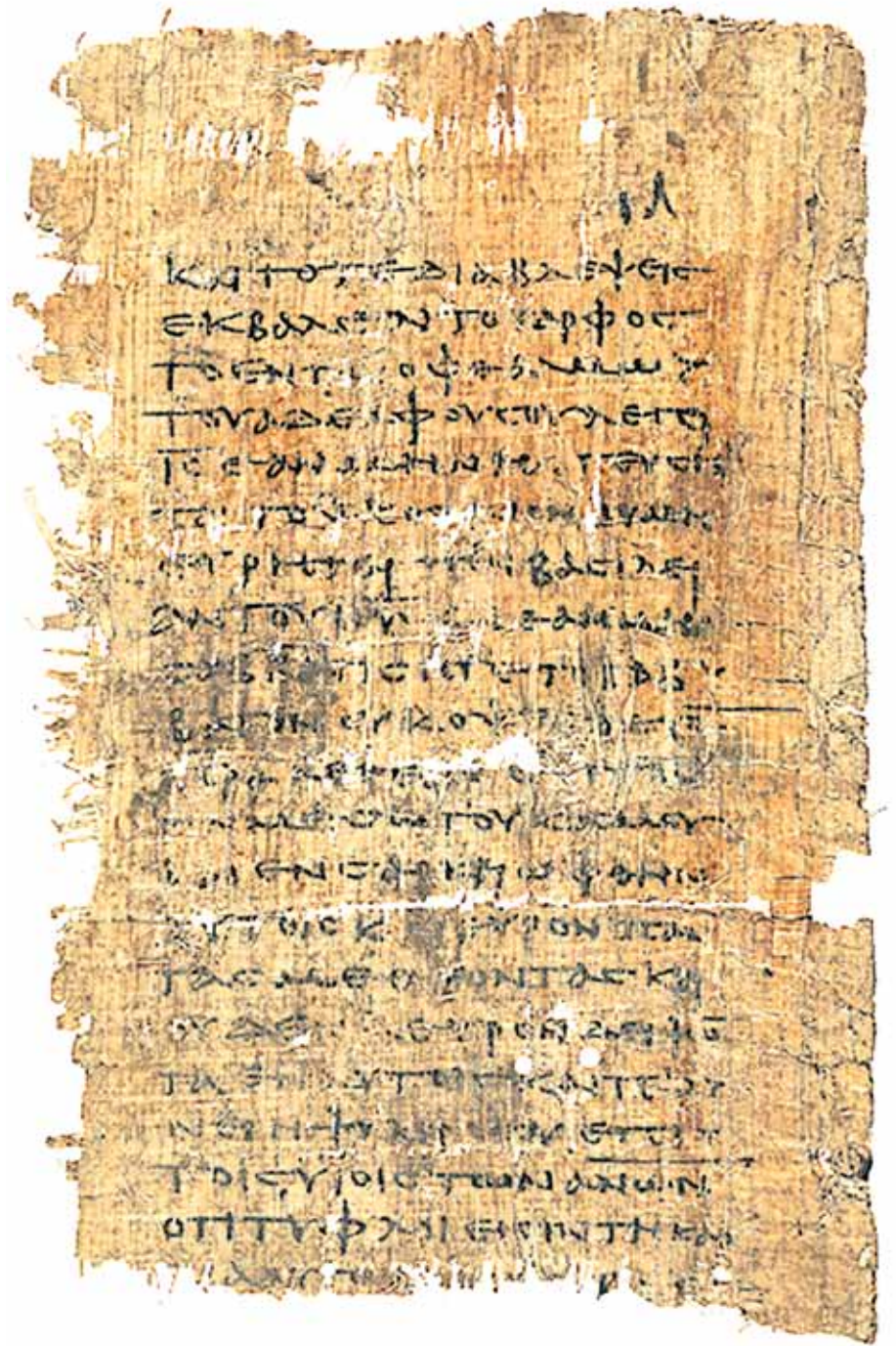
Juudas petti Jeesuksen ja myi hänet vallanpitäjille ristiinnaulittavaksi.

Juudaksen evankeliumin mukaan Juudas oli kuitenkin Jeesuksen suosikkiopetuslapsi, joka petti tämän vain hänen omasta käskystään. Evankeliumin mukaan Jeesus opetti Juudakselle salaisuuksia, joita muut opetuslapset eivät tienneet. Evankeliumin ainoa tunnettu versio, 26-sivuinen käsikirjoitus, on ajoitettu 200- tai 300-luvulle.

– Juudaksen evankeliumi on malliesimerkki gnostilaisuudesta. Se pyrki päämäärätietoisesti korjaamaan ja muokkaamaan perinteisistä evankeliumeista muodostuvaa kuvaa omien katsomustensa mukaiseksi.

Tuomaan ja Juudaksen evankeliumit ovat ns. pseudepigrafeja. Se tarkoittaa teosta, joka on nimetty jonkin tunnetun, historiallisesti aikaisemmin vaikuttaneen henkilön tai kirjoittajan mukaan.

Pseudepigrafeja laadittiin paljon gnostilaisissa piireissä, mutta se ei ole ollut harvinaista kirkonkaan historiassa. Evankeliumin kirjoittaja ei siis ollut historian tuntuma opetuslapsi Tuomas tai Juudas Iskariot, Jeesuksen kavaltaja.

Yksi luetuimmista apokryfikirjoista on Tuomaan evankeliumi. Pelkästään Jeesuksen sanoja sisältävä teos on nykytiedon mukaan laadittu vuosien 100–150 tienoilla.

Juudaksen evankeliumissa Juudas on Jeesuksen suosikki, joka pettää hänet Jeesuksen käskystä. Helsingin yliopiston eksegetiikan laitoksen tutkijaryhmä on suomentanut evankeliumin koptin kielestä.

Apokryfikirjat ja runsas perimätieto sekä legendat kuvittivat mieluusti Jeesuksen lapsuutta ja tuovat esiin Jeesuksen ihmetekojä jo lapsuudessa; hän osasi muun muassa muuttaa savilinnut eläviksi. Maininnat Jeesuksen nuoruusvuosista ovat Raamatussa vähäiset. Todennäköisimmin hän teki töitä vanhempiensa apuna.

KUVA: KOULUTAULU

Esa Pietilä improvisoi kaupunginkirkossa, joten taiteilija itsekin ei vielä tiedä illan ohjelmaa.

Annikka Konttori-Gustafsson ja Jan Lehtola soittavat kilvan koskettimilla.

seilla sekä tuomaroinut muun muassa Jyväskylän pianokilpailua.

Musiikin tohtori Jan Lehtola on opiskellut urkujensoittoa Helsingissä, Amsterdamissa, Stuttgartissa, Lyonissa ja Pariisissa. Hän valmistui Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin osastolta musiikin maisteriksi ja suoritti urkujensoiton A-tutkinnon. Musiikin tohtorin tutkinnon hän suoritti vuonna 2005, ja tällä hetkellä hän työskentelee urkumusiikin lehtorina Sibelius-Akatemian Kuopion osastolla.

Jan Lehtola on esiintynyt useiden suomalaisten orkestereiden solistina sekä vierailullin kotimaisilla musiikkijuhilla. Jan Lehtola on myös aktiivinen sävellysten kantaesittäjä sekä levyttäjä.

Esa Pietilän Karhea konsertti

Rohkeaksi improvisoijaksi ja visionääriksi tituleerattu saksofonisti Esa Pietilä opiskeli saksofonia ja jazzmusiikkia Sibelius-Akatemiassa ja valmistui jazzmusiikin osastolta maisteriksi vuonna 1996. Hän on opiskellut yksityisesti usean eri opettajan ohjauksessa USA:ssa ja Tanskassa. Sävellystä Esa Pietilä on opiskellut muun muassa Jukka Linkolan johdolla.

Pietilä tunnetaan soolosaksofonin ohella muun muassa Esa Pietilä Triosta ja 4 STREAMS -kokoonpanosta, joiden kanssa hän on kiertänyt Pohjoismaita, Eurooppaa, Pohjois- ja Etelä-Amerikkaa, Australiaa ja Uutta Seelantia. Vuodesta 2007 lähtien Esa Pietilä on tehnyt soolosaksofonikonseretteja ja vuonna 2009 häneltä ilmestyi improvisaatioista koostuva soolosaksofonilevy *Karhea*.

Kaupunginkirkon konsertti onkin nimetty Pietilän levyllä olevan ja konsertissa kuultavan kappaleen nimeä mukaillen. Konsertissa on *Karhean* lisäksi luvassa ainakin virsi-improvisaatioita.

Hieno päätös kesälle ja konserteille

Piano, urut ja saksofoni päättävät Kesäkonsertisarjan Kaupunginkirkossa. Annikka Konttori-Gustafsson ja Jan Lehtola esiintyvät 28.8. klo 19 pianolla ja uruilla, saksofonisti Esa Pietilä konsertoi 4.9.

SAARA HAKALA

Annikka Konttori-Gustafssonin ja Jan Lehtolan piano- ja urukonsertti hyödyntää soittimien parhaat puolet: pianon ketteryyden ja selkeyden sekä urujen rikkaat ja pitkäkestoiset harmoniat.

Esa Pietilän konsertissa soolosaksofonin koko ilmaisukeinojen kirjo

pääsee käyttöön. Konsertin ohjelma rakentuu erilaisiin teemoihin sidottuihin improvisaatioihin. Kaupunginkirkossa kuultavan konsertin tarkka sisältö säilyy siis konserttiin asti yllätyksenä niin yleisölle kuin konsertin päätähdellekin.

Piano ja harmoni: 1800-luvun parivaljakko

Pianolle ja harmonille säveltäminen sai kipinänsä harmonin 1800-luvun loppupuolen suosista porvarisko-deissa. Harmoni oli pianoa huomattavasti edullisempi, ja se eli muutenkin nousukauttaan. Kun porvaristo innostui hankkimaan harmonieja pianon rinnalle koteihinsa, monet

tunnetut säveltäjät kirjoittivat musiikkia näille kahdelle kosketinsoittimelle. Euroopassa vallinnut trendi ulottui Suomeen asti, ja esimerkiksi Sibelius sävelsi kvartetton erikoiselle kokoonpanolle: pianolle, harmonille, viululle ja sellolle.

Sibeliuksen musiikkia on myös Annikka Konttori-Gustafssonin ja Jan Lehtolan ohjelmassa, vaikka heidän konsertissaan kuultava versio orkesterisarjasta *Pelléas ja Mélisande* on Sigfrid Karg-Elertin sovitus pianolle ja harmonille.

Alunperin pianolle ja harmonille sävellettyä musiikkia Kaupunginkirkon konserttiohjelmassa taas edustavat ranskalaisten Camille Saint-Saënsin ja Charles-Marie Widorin teok-

set. Lisäksi konsertissa kuullaan nykysäveltäjä Kaj-Erik Gustafssonin näyte harmonille ja pianolle säveltämisestä.

Pianisti Annikka Konttori-Gustafsson on opiskellut Sibelius-Akatemiassa Izumi Tatenon johdolla sekä Dermoldin ja Berliinin musiikkikorkeakouluissa. Vuonna 2001 Konttori-Gustafsson suoritti taiteellisen tohtorintutkinnon Sibelius-Akatemiassa. Hän on esiintynyt solistina ja kamarimusiikkona sekä liedpianistina kotimaassa ja ulkomailla sekä levyttänyt ja tehnyt nauhoituksia radiolle.

Konttori-Gustafsson toimii lehtorina Sibelius-Akatemiassa ja hän on toiminut myös opettajana liedkurs-

HIEROJA - KUPPARI
JALKOJEN HOIDON AMMATTI-TUTKINNON SUORITTANUT
Sirkku Lahtinen
Väinönkatu 7 A 4
Puh. 615 220, 0400-647 547

PITOPALVELU
Pirkko Aaltonen
Pirkkola, Ilmarisenk. 20 A 1
40100 JYVÄSKYLÄ
puh. 014-642 655, 050-5876 047
www.pirkkola.net

Psykologiyhteistyö Prosessi Oy

Apu masennukseen, uupumukseen ja ahdistukseen

Masurkka piano avokuntoutuskurssit Jyväskylässä

- Pysähdyspaikka työelämässä oleville, kun arki painaa.
- Kelan rahoittama avokuntoutuskurssi (43526) Jyväskylässä 1.10.2012 alkaen, yhteensä 17 päivää viidessä jaksossa.
- Toteutuksesta vastaa Psykologiyhteistyö Prosessi Oy.
- Paikka: Kylpylä-hotelli Rantasipi Laajavuori, Jyväskylä.

Kuntoutuskustannuksista ja -etuuksista vastaa Kela. Haku Kelan kautta, liitteeksi lääkärin B-lausunto ko. oireista. Hakemuksia ja lisätietoja saa Kelalta ja nettisivuilta www.kela.fi/kuntoutus, kurssinumero 43526 www.psykologiyhteistyö.fi tai info@psykologiyhteistyö.fi

Yhteyshenkilöinä Anne Purhonen 0400 356 244 ja Ulla Siitonen 050 3538 272.

Pintaa syvemmältä.

Tervetuloa magneettikuvaukseen, mammografiaan ja rintavastaanotolle Sepänkadulle.

Taina Usenius
Syöpätautien erikoislääkäri

Jussi-Pekka Usenius
Radiologian erikoislääkäri

JYVÄSKYLÄ
Magneettikuvaus

Sepänkatu 14, Jyväskylä | p. 040 771 3222 | www.jklmagneetti.fi

Kesäkonsertit

Ti 28.8. klo 19 Kaupunginkirkko
KILVAN KOSKETTIMILLA
Annikka Konttori-Gustafsson, piano
Jan Lehtola, urut

Ti 4.9. klo 19 Kaupunginkirkko
KARHEAA KAUNEUTTA
Esa Pietilä, saksofoni

Liput 10/5€ tuntia ennen ovelta
Lisätietoja: Tiedottaja Saara Hakala,
040 150 3563, saara.r.e.hakala@student.jyu.fi

Sururyhmä alkaa Keltinmäessä

Sururyhmä läheisensä menettäneille alkaa Keltinmäen kirkossa keskiviikkona 10.10. klo 18-19.30.

Ryhmänohjaajina ovat pastori Eivor Pitkänen ja diakoniatyöntekijä Leena Häyrinen. Ryhmään otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä kahdeksan henkilöä. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Leena Häyriselle 28.9. mennessä p. 050 549 7008. Ryhmään voi tulla riippumatta siitä mihin alue seurakuntaan kuuluu.

Aloituskerta 10.10., muut kokoukset 24.10., 31.10., 14.11., 28.11., 12.12. ja 16.1. 2013.

Miesten eroryhmä aloittaa

Ryhmässä voi jakaa eroon liittyviä kokemuksia ja tunteita. Toisten kokemusten kuuleminen auttaa oman eron jäsentämisessä. Ryhmässä saa myös kokemuksen, että ei ole yksin tunteidensa ja vaikeuksiensa kanssa.

Eeroon liittyy usein kriisi, jonka rankkuutta voi verrata läheisen kuolemaan. Miesten keskinäinen tuki auttaa jaksamisessa, vanhasta irti päästämisen ja menetyksen suremisesta.

Ensimmäinen kerta on varattu kunkin elämäntilanteen kuulemiselle. Sen jälkeen jokaisella kerralla on

oma eroon liittyvä teemansa. Ryhmässä tehdään toiminnallisia harjoituksia, jotka auttavat oman prosessin hahmottamisessa. Kertojen välillä ohjaaja antaa pieniä kotitehtäviä.

Ryhmä auttaa kohtaamaan ja hyväksymään tosiasioita ja antamaan tilaa tunteille, kuten surulle ja pettymyksille. Tärkeä on myös oppia välittämään itsestään ja lapsistaan, huolehtia omista oikeuksistaan, analysoida eroon johtaneita syitä sekä luoda tukiverkoston ja löytää keinoja oman hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Ryhmä antaa vinkkejä, miten päästää iri

ex-kumppanista ja suunnata eteenpäin ilman katkeruutta.

Maksuton ryhmä on tarkoitettu erokriisissä painiskeleville miehille, mutta myös jo pidempään eronneille, joita eron jälkimainingit yhä koettelevat. Kokouksia on kymmenen ja ne ovat maanantaisin klo 18-20. Paikka on Ilmarisenkatu 17 A.

Ryhmään voi ilmoittautua sähköpostitse hannu.piiispanen@miessakit.fi. Hannu Piispanen kanssa ryhmää ohjaa ohjaajajharjoittelija Jukka Niskanen.

Eeva-Kaisa Rossi on tehnyt useita omakuvia.
KUVA: TYTTI PÄÄKKÖNEN

Yksi lukuisista omakuvista syntyi niin, että Rossi otti erilaisia asentoja ja ilmeitä ja hänen miehensä valokuvasi niitä. Rossi maalasi itsensä kuvan pohjalta ja liitti mukaan merkitykselliset sanat, jotka hänelle on sanottu: ”Kaikki sinussa koskettaa minua.”

Kyyttömyys kuvaksi

Rossi on aina katsonut maailmaa kuvataiteen läpi ja uskonnollisetkin teokset ovat aina olleet hänen silmiensä edessä.

– Jos ne riisuttaisiin pois, en osaa kuvitella millainen kuva Jumalasta minulla olisi.

Eräässä maalauksessaan Rossi kuitenkin kuvaa Jumalan suureksi hahmoksi, joka hohtaa valoa ja sulkee syliinsä. Etualalla on köysin sidottu ihminen, joka kuvaa häntä itseään.

– Koin kyyttömyyttä valottaa ja välittää Jumalaa ihmisille niin hyvin kuin olin kuvitellut opiskeluaikoina. Teos voi kuvata myös muita ihmisyyden kahleita. Armo on suurta ja syliinsä sulkevaa, mutta oma minus pientä ja rikkinäistä.

Matthias Grünewaldin kuuluisa alttarimaalaus kuvaa Jeesuksen ristille nautitsemista. Siinä Johannes Kastaja osoittaa luonnottoman pitkällä sormellaan Kristukseen. Se on jäänyt puhuttelemaan Rossiä.

– Tärkeintä on se, kehen me osoitamme. Papin tehtävä on osoittaa kohti Kristusta.

Rossin töissä särmää ja väriä

Vaajakosken kirkolla käynnistyy kaikille avoin taidekurssi, jota vetää pastori Eeva-Kaisa Rossi. Hänelle kuvan tekeminen on kuin meditointia, jossa aktiivinen, määrittelevä ajattelu lakkaa.

TYTTI PÄÄKKÖNEN

Vaajakosken alue seurakunnan pastori Eeva-Kaisa Rossi, 36, opiskeli nuorena kuvaamataidonopettajan tutkinnon puoleenväliin. Teologia vei kuitenkin mennessään, ja kuvataiteet jäivät harrastukseksi. Tätä nykyä Rossin 5-vuotias Helmi-tytär piirtää enemmän kuin äitinsä.

– Olemme ottaneet Helmin mielikuvituksellisia töitä oikein kunnolla

katsottavaksi ja puhumme väreistä ja siitä, miten ne on sommiteltu. Olen koettanut rohkaista muutenkin kuin sanomalla vain että ”tosi hieno, kyläpä osaat”.

Pian muutkin kuin Helmi pääsevät Rossin oppiin. Vaajakosken kirkolla järjestetään 6.9. alkaen ilmainen kuvataidekurssi, jonka teemat pyörivät pyhäinpäivän ympärillä.

Rossin teoksissa on särmää ja väriä. Hän kuvailee niitä itsestään selviksi, mutta niistä näkyy, että ne on tehty tunteella.

– Minulle taiteen maailma on yksityinen ja mystinen. Taiteen ei tarvitse olla täsmällistä tai äärettömän hiottua ja hienoa. Pidän tärkeänä sen ilmaisuvoimaa ja tunteen syvyyttä.

Rossi ei ole koskaan voinut ymmärtää ”sisustustaiteen” hankkimis-

ta, eli sellaisia kuvia, jotka eivät merkitse itselle mitään.

– Seinäni eivät riitä sellaisten teosten ripustamiseen, joilla on minulle merkitystä. Jatkan teosteni katselua ja meditointia kuukausien ja vuosien ajan. Ne eivät tyhjene, koska ne ovat oman olemisen ja tunne-elämän katselua.

Kuviin voi Rossin mielestä ladata paljon määrittelemätöntä. Kuvan tekeminen muistuttaa meditointia tai rukousta, jossa aktiivinen, määrittelevä ajattelu lakkaa.

– Kun ihminen tekee kuvaa, sielusta voi nousta esille asioita, jotka eivät ole saaneet vielä sanallista muotoa. Voi olla, että päässä on jokin mielikuva tai väri, mutten osaa selittää, miksi haluan maalata sen. Kuva auttaa hahmottamaan, kuka olen, ja kenties myös omaa positiota Jumalan edessä.

Taidetta tehdessään Rossi pääsee flow-tilaan. Siinä unohtuu nälkä, jano ja aika.

– Olen tehnyt kahdeksankin tuntia putkeen ja havahtunut sitten kauhanaan pissahätään. Nyt sellainen keskittyminen on mahdotonta, kun on lapsi.

Rauhaa mallina olost

Rossi pitää eniten ihmismallien piirtämisestä, kasvot kun ovat loputtoman kiehtova kohde ja tylsäkin ihminen näyttää hänen mielestään kuvattuna mielenkiintoiselta. Pastori toimi alastonmallina opiskeluaikoinaan.

– Sain siitä rauhaa itseni hyväksymiseen. Kaiken muotoisia vartaloita voi lähestyä hellyydellä ja taiteellisesti.

Kuoleman kuvat

Taidekurssi *Kuoleman kuvat* Vaajakosken kirkolla torstaisin klo 18-20.30. Kokoontumiskerrat ovat 6.9., 20.9., 4.10., 25.10. ja 18.11. Maksuttomalla kurssilla tutustutaan kuoleman eri puoliin taidehistorian kautta ja tehdään omia kuvia aiheesta. Omia työvälineitä saa ottaa mukaan, seurakunnalla on perusmateriaaleja. Mukaan voivat tulla kaikkien alueseurakuntien jäsenet. Kurssi liittyy Maassa Taivaassa -teemakuukauteen. Lisätietoja ja ilmoittautumiset p. 040 545 8730 tai eeva-kaisa.rossi@evl.fi 31.8. mennessä.

ihmettelijä

MARJA LEENA LUUKKONEN

Olen psykiatrinen sairaanhoitaja Eija Savio, 53. Kuusi lastenlasta tuovat iloa elämäni ja aktiivinen juoksu harrastus pitää kehon ja mielen kunnossa. Annan aikaani myös 91-vuotiaalle äidilleni ja teen siksi puolikasta työaika.

Liitän kristillisyyden, armon ja nöyryyden arkeen. En ole ahkera kirkossakävijä, mutta kirkkoon koulun ja lapseni on kastettu. Äitini laittoi meidät lapset pyhäkouluun ja tyttökerhoon ja mahdollisti siten kristillisen arvoperustan syntyminen.

Ihmettelen viime aikoina nostattua kohua vanhusten kotihoitoon ja laitoshoidon välillä. Laitoshoido ei taistele kotihoitoa vastaan tai päinvastoin. Laadukkaasti toteutetut laitoshoidojaksot tukevat kotihoitoon onnistumista ja auttavat omaishoitajia jaksamaan.

Sairaanhoidoalan ammattilaisena olen pitkään seurannut vanhus-hoidon riittämätöntä resurssointia. Vaikka olen tyytyväinen

oman äitini hoidon laatuun, olen sitä mieltä, että hoitajien läsnäoloa vanhusten hoitolaitoksissa tulisi vahvistaa. Kuka meistä haluaisi maata määrissä vaiפוissa pääsemättä koskaan ulos? Tämä on kuitenkin monien laitosvanhusten arkitodellisuutta.

Työssäni olen huomannut, että 12-18 -vuotiaiden tukea tarvitsevien nuorten auttavat palvelut eivät ole riittäviä, ja siksi monen tilanne ehtii huonontua vaikeaksi. Tarvittaisiin matalan kynnyksen paikkoja; se säästäisi pitkällä aikavälillä selvää rahaa.

Inhimillistä ja tutkimuksellista tietoa ihmisten hädästä ja tarpeista Suomessa on olemassa riittävästi, mutta tieto ei aina näytä saavuttavan päätöksentekijöitä.

Vaikka elämänsä mittainen seuraamustieto on tarjolla, mennään joko tai -asetteluihin tai määrällisiin neljän vuoden mittaisiin talousjaksoihin. Viisaampaa olisi tarkastella ihmisen koko elämänsä kaarta ja sen tukemista.

Talouselämyksen kannattaisi varau-

tua parantamalla ja kehittämällä sosiaali- ja terveyspalveluja, jotta turvaisimme perusväestön hyvinvoinnin. Silloin meillä olisi laman jälkeen hyvinvoivia ihmisiä pitämään tämän yhteiskunnan rattaat pyörimässä. 1990-luvun lamanhoidon kalliita virheitä ei pitäisi toistaa.

Vallankäyttö näyttää hierarkisoituvan entisestään ja muuttuvan kontrollioivammaksi. Niukkuus kohdennetaan ankarimmin perustalle.

Sosiaali- ja terveyspalvelut eivät ole pohjaton kaivo, kuten välistä annetaan ymmärtää. Jos haluamme olla inhimillinen yhteiskunta, sinne kuuluu ohjata varoja jo ennalta ehkäisevässä vaiheessa.

Ihmisten hätää ei voi siirtää, talojen, torien ja siltojen rakentamista voi. Sotien jälkeen Suomesta löytyi tahtotila sosiaalisten turvaverkkojen rakentamiseen. Nyt olemme valtioneuvoston huomattavasti vauraampia. Kokenuksesta tiedämme, että vaatimattomissakin olosuhteissa on mahdollista tukea hädässä olevia lähimmäisiä.

Ihmisten hätää ei voi siirtää, talojen, torien ja siltojen rakentamista voi, muistuttaa Eija Savio. KUVA: MARJA LEENA LUUKKONEN